

Якушкін В.А., здобувач

Науковий керівник: Шалгунова С.А., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРИВАТНОЇ ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Проектом закону «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» визначено, що приватним детективом може бути громадянин України, який володіє державною мовою, має вищу юридичну освіту, пройшов спеціальну підготовку з метою здійснення приватної детективної (розшукової) діяльності чи має стаж роботи в оперативних підрозділах або органах досудового розслідування не менше трьох років та отримав у встановленому порядку свідоцтво про право на заняття приватною детективною (розшуковою) діяльністю (ст. 5) [1]. Відповідно, що здійснювати свою приватну детективну (розшукову) діяльність цей приватний детектив може індивідуально або як суб'єкт підприємницької діяльності, надавати приватні детективні (розшукові) послуги індивідуально або в об'єднанні із іншими приватними детективами.

Якщо виходити із тих прав та обов'язків, що законопроектом передбачено для приватних детективів у ст. 12 [1], то здійснювати їх у більшості без взаємодії з правоохоронними структурами неможливо. Наприклад: 1) звертатися із запитами до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, а також до фізичних осіб (за згодою таких фізичних осіб) – це уже фактичні взаємодія приватного детектива та державних структур; 2) ознайомлюватися на підприємствах, в установах і організаціях з необхідними для приватної детективної (розшукової) діяльності документами та матеріалами, крім тих, що містять інформацію з обмеженим

доступом, - це можливо лише за умови переконання приватним детективом керівництва підприємств, установ, організацій в необхідності приватного детектива ознайомитися з названими документами, і керівництво може надати таку можливість лише за умови наявності серйозної загрози їх діяльності або і взагалі існуванню. В іншому випадку – їм більш доцільно звернутися до правоохоронних органів, діяльність яких у захисту прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб не настільки обмежена, як приватних детективів. Ці чому тоді сенс приватної детективної діяльності, - фактично, він втрачається. Так само можна пройтися і по інших правах приватних детективів, і всі вони виявляються суто декларативними, оскільки без порушення чинного законодавства, роботи з інформацією, у тому числі з конфіденційною та особистими персональними даними, здійснювати їх на передбачених чинним законопроектом підставах неможливо.

А положення ст. 14 законопроекту взагалі суперечать одне одному. Так, у ч. 1 ст. 14 «Співробітництво та взаємодія суб'єктів приватної детективної (розшукової) діяльності з правоохоронними органами та органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами» [1] передбачено, що приватні детективи, приватні детективні підприємства (агентства), які під час здійснення приватної детективної (розшукової) діяльності отримали інформацію про факти скоєного злочину або про підготовку до скоєння злочину, *зобов'язані* невідкладно повідомити про це відповідний правоохоронний орган та передати йому матеріали, що підтверджують дану інформацію. І тут же, у частині 2 передбачено, що вони *мають право* надавати правоохоронним органам допомогу щодо попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів, переслідування осіб, які їх скоїли, розшуку зниклих осіб, охорони громадського порядку та інші не заборонені законодавством України послуги, у тому числі на договірній основі. Фактично, обидва ці положення взаємовиключають одне одного. Якщо будь-яка особа (фізична чи юридична), у тому числі і приватний детектив, у разі виявлення

ознак підготовлюваного або вчиненого злочину повинна, читай – зобов’язана повідомити про це до правоохоронних органів, або це її право.

Таким чином, можна зазначити, що представлений проект закону «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» є настільки непродуманим, а можна зазначити, і шкідливим для державної правоохоронної системи, що його прийняття створить додаткові перепони в діяльності правоохоронних структур, які і так працюють останні роки досить мляво та непрофесійно.

Список використаних джерел:

1. Про приватну детективну (розшукову) діяльність. Проект Закону України, підготовлений народними депутатами України М.П. Паламарчуком, А.А. Кожем’якіним, О.П. Продан, А.А. Тетеруком. [Електронний ресурс: Верховна Рада України]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/>. Дата звернення: 18.11.2017 р.